

6. ආණ්ඩුව:

- (1) රාජ්‍යයේ පොදු ආයාවන් ස්ථියාවට පරිවර්තනය කරන රාජ්‍ය හස්තය වේ.
- (2) ව්‍යවස්ථාදායකය, විධායකය හා අධිකරණය යෙළුවෙන් හැඳින්වෙන අංශ තුනෙන් සමන්විත වේ.
- (3) රාජ්‍ය බලය ස්ථියාවට නාවන පුද්ගල ක්‍රීඩාව වේ.
- (4) එහි කාර්ය වෙනුවෙන් ජනතාවට වගකීමට බැඳී සිටින බව පොදුවේ පිළිගනී.
- (5) වෙනස් කළ තොහැනි ස්ථාවර දෙයක් වේ.

7. ව්‍යවස්ථාදායකය:

- (1) ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුකරණයේ අත්‍යවශ්‍ය අංශයක් වේ.
- (2) උකමාන්ත්‍රික හෝ දේශමාන්ත්‍රික පදනම මත සංවිධානය වේ ඇත.
- (3) ආණ්ඩුවට ප්‍රජාතනාවය සපයන ප්‍රධාන ආණ්ඩුත්‍රම ආයතනය වේ.
- (4) දේශපාලන පක්ෂ විසින් තෝරා පත්කරන සාමාජිකයින්ගෙන් පමණක් සමන්විත වේ.
- (5) තත්ත්වයෙන් හා වරප්‍රසාදවලින් එක හා සමාන සාමාජිකයින්ගෙන් පුක්ක වේ.

8. විධායකය:

- (1) ආණ්ඩු යාන්ත්‍රණය මෙහෙය වන ප්‍රධාන ධාවකයා වේ.
- (2) රාජ්‍යයේ ප්‍රධානීයාගෙන් සහ අමාත්‍යවරුන්ගෙන් සමන්විත වේ.
- (3) ඩිනුම දේශපාලන තුමසක දේශපාලන පිරමිඩියේ ඉහළ ම නිලය වේ.
- (4) ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යටතේ සංවිධානය කරන්නේ ජනාධිපති, අර්ථ ජනාධිපති සහ කැබේනට් වශයෙනි.
- (5) රාජ්‍යයේ උත්තරීකර නීති සම්පාදනය කරන ආණ්ඩුවේ බලධාරී අංශය වේ.

9. අධිකරණය:

- (1) රාජ්‍යයේ නීති ස්ථියාවට නැංවීම සඳහා ආණ්ඩුව විසින් යොදා ගැනෙන උපකරණය වේ.
- (2) දේශපාලන තුමසක පවතින උසාව් පද්ධතිය වේ.
- (3) රාජ්‍ය නීති අර්ථකථනය කරන ආයතනය වේ.
- (4) සාමාන්‍යයෙන් ඉහළ උසාව් හා පහළ උසාව් වශයෙන් මට්ටම දෙකක් අනුව සංවිධානය කෙරේ.
- (5) පුද්ගල අධිකිවාසිකම්වල හාරකරුවා සහ ආරක්ෂකයා ලෙස සැලකේ.

10. නීතිය:

- (1) රාජ්‍ය විසින් එහි සාමාජිකයින්ගේ හැඳිරීම පිළිබඳ ව දක්වන සාමාන්‍ය නීති වේ.
- (2) යම් පිළිවෙතකට අනුව සැමරිම ම ලේඛනයන නීති සහ වාර්තායන නීති කරනු ලැබේ.
- (3) සිවිල් සමාජයේ කැමුත්ත සහ අනුමැතිය සහිත ව රාජ්‍ය විසින් බලාත්මක කරනු ලැබේ.
- (4) පුවිණේ අවස්ථාවන්හි දී හරුණ විට සියලු දෙනාට ම සමාන ව යෙදවේ.
- (5) කඩිකළ විට දැඩිවෙමට යටත වේ.

11. බලතළ බෙදීමේ න්‍යාය මගින් අවධාරණය කරන්නේ:

- (1) ව්‍යවස්ථාදායකය, විධායකය සහ අධිකරණ වශයෙන් ආණ්ඩුවේ කාර්ය ස්ථිවිධාකාර වන බව ය.
- (2) ආණ්ඩුවේ කාර්ය ස්ථියාවට නැංවීම එකිනෙකට වෙනස් පුද්ගලයින්ගෙන් සමන්විත ආයතන විසින් කළ යුතු බව ය.
- (3) ඒ ඒ අංශයේ ස්ථියාකාරීන්වය එවාට පැවරී ඇති විෂය පර්‍යාග පමණක් සිමා විය යුතු බව ය.
- (4) ජනතාවගේ නිදහස ආරක්ෂා තිරීමට නම් බලතළ බෙදීම අවශ්‍ය ම දෙයක් වන බව ය.
- (5) බලතළ බෙදීම හා ජනතා නිදහස එකට ගමන් නොකරන බව ය.

12. මානව අධිකිවාසිකම්:

- (1) මානවයන් විම නිසාම මිනිසුන්ට සිම්වන අධිකිවාසිකම් වේ.
- (2) විශ්වීය, මූලික හා අසභාය වේ.
- (3) අර්ථවන් වීමට නම් ගරු නීති විම අවශ්‍ය වේ.
- (4) රාජ්‍යයේ පුරවැසියන්ට පමණක් ණුක්ති විදිය හැකි වේ.
- (5) දුෂ්චාරිය සහ අවවිරප්‍රසාදිත තත්ත්ව යටතේ අර්ථ විරහිත වේ.

13. නියෝගන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය:

- (1) සාමාන්‍ය ජනතාව දේශපාලනයෙන් ඇත් නීති විම මගින් ආණ්ඩුවේ ස්ථාවරණය පවත්වා ගෙන යාමට උපකාරී වේ.
- (2) ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ස්ථියාවට නැංවීම සඳහා ප්‍රායෝගික ආදර්ශයක් සපයනු ලැබේ.
- (3) ආණ්ඩුකරණය පිළිබඳ තිරණ ගැනීමේ වගකීමෙන් සාමාන්‍ය පුරවැසියන් මුදාහැරේ.
- (4) විශේෂය දැනුම සහිත අය මත ආණ්ඩුකරණය පවත්වා ගෙන යාමට ඉඩ සලසා දේ.
- (5) පාලක-පාලිත දුරස්ථාවය නැති කෙරේ.

14. සන්දීය ආණ්ඩුකුමය:

- (1) තවත් ආකාරයක බලය ගෙදීමේ ආදරයක් වේ.
- (2) ඒකීයත්වයේ සහ විවිධත්වයේ විසි එන්තැන් කරන්නක් වේ.
- (3) අධි මධ්‍යගත මධ්‍යම ආණ්ඩුවක් පූන නැගීමට මාරුය පාදනු ලැබේ.
- (4) ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ස්ථානගත වී ඇති සුළු ජන කොටස්වල අධිකිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට උපකාරී වේ.
- (5) සුම් ප්‍රමාණයෙන් විශාල රාජ්‍යයන්ට වඩාත් සුදුසු වේ.

15. ඒකීය ආණ්ඩුකුමය:

- (1) බල විරහිත මධ්‍යම ආණ්ඩුවක් ඇතිවීම කෙරෙහි මග පාදනු ලැබේ.
- (2) කුඩා රාජ්‍යයන්ට හෝ සජාතීය ලක්ෂණ සහිත පළාත්වලින් යුත් රාජ්‍යයන්ට වඩාත් සුදුසු වේ.
- (3) සමස්ථ රට පුරා ඒකීය නීති කුමයක් හා පරිපාලන කුමයක් පවත්වා ගෙන යාමට උපකාරී වේ.
- (4) ආණ්ඩුවේ වැඩිකටයුතු දෙවික් කිරීමෙන් සිදුවන නාස්ථිය ව්‍යක්තා ගැනීමට උපකාරී වේ.
- (5) ආණ්ඩුවේ වගකීම හා වගකීම පැහැදිලි ව තදුනාගැනීමට උපකාරී වේ.

● අංක 16 සිට 35 තෙක් ඇති ප්‍රශ්න සඳහා ඒ ඒ ප්‍රශ්නයේ මාත්‍යකාවට අදාළ ව ප්‍රකාශ පහක් සහයා ඇතා. ඒවායින් නිවැරදි වන්නේ ප්‍රකාශ හතරක් පමණි. නිවැරදි ප්‍රකාශ කාණ්ඩය තොරත්නා.

16. කැඩිනට් ආණ්ඩුකුමය:

- A - නාමික හා සත්‍ය යනුවෙන් විධායක දෙකකින් සමන්විත වේ.
- B - සාමූහික හා පුද්ගලික වගකීම යන මූලධර්ම දෙක මත ත්‍රියාත්මක වේ.
- C - සාර්ථක ත්‍රියාකාරීත්වය සඳහා දේශපාලන සජාතීකාවය අවශ්‍ය වේ.
- D - ආණ්ඩුව කුළ කැඩිනට් මණ්ඩලයේ ඒකාධිපතින්වයක් බිජිවීමේ ප්‍රව්‍යකාවක් පෙන්වුම කෙරේ.
- E - හොඳින් සංවිධානය වූ ද්‍රීපක්ත කුමයක් යටතේ සාර්ථක ව ත්‍රියාත්මක වේ.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

17. ජනාධිපති ආණ්ඩුකුමය:

- A - ආණ්ඩුවේ ස්ථාවරභාවය කැඩිනට් කුමයට වඩා සහතික කෙරේ.
- B - දේශපාලන පක්ෂවල බලපෑම අවම කෙරේ.
- C - සමාජ බඳුවිධාන සහිත රටව්‍යවලුව වඩාත් යෝගා වේ.
- D - ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ආණ්ඩුකරණය යම් ප්‍රමාණයකින් දුර්වල කෙරේ.
- E - බලතාල බෙදීමේ පදනම මත ත්‍රියාත්මක වේ.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

18. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ සන්දීය ආණ්ඩුකුමය:

- A - මධ්‍යම ආණ්ඩුවකින් සහ ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමන්විත වේ.
- B - බලතාල බෙදීම සහ සංවරණ හා කුලන න්‍යායන් මත ගෞධිනාගා ඇතා.
- C - ස්වකීමුළුත්ත මත ප්‍රාන්ත රාජ්‍යයන්ට ඉවත් වීමේ අධිකීය සහිත ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය එකතුවක් වේ.
- D - දුර්වල මධ්‍යම ආණ්ඩුවක් සහ සක්තිමත් ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය සහිත හැඩුරුවකින් යුතුක් වේ.
- E - සම්භාවය සන්දීයවාදය සඳහා දිය හැකි හොඳම නිදුසුන ලෙස සැලකේ.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

19. ව්‍යාහාර ආණ්ඩුවේ ව්‍යවස්ථාදායකය:

- A - පාර්ලිමේන්තුව නැමින් හැඳින්වේ.
- B - මණ්ඩල දෙකකින් සමන්විත වේ.
- C - පාර්ලිමේන්තු ස්වාධීපති න්‍යාය මත ත්‍රියාත්මක වේ.
- D - ව්‍යවස්ථාදායක කාර්ය සම්බන්ධයෙන් රැකිත වගකීව යුතු වේ.
- E - දේශපාලන කුමය කුළ නීති සම්පාදනය කරන උත්තරිතර ආයතනය වේ.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

20. 1958 බිගෝල් ව්‍යවස්ථාව යටතේ ප්‍රංශය කුළ පිහිටුවන ලද ආණ්ඩුකුමය:

- A - සිවිවන සම්භාණ්ඩුව ලෙස ද සැලකේ.
- B - ජනාධිපති සහ කැඩිනට් මූලධර්මවලින් යුත් දෙමුහුන් ආණ්ඩුකුමයක් වේ.
- C - සක්තිමත් විධායකයක් සහ දුර්වල ව්‍යවස්ථාදායකයක් යන පදනම මත ගෞධිනාගා ඇතා.
- D - අවුරුදු පහක නිල කාලයක් සඳහා ජනතාව විසින් තොරාපත් කරන ජනාධිපතිවරයකු නායකත්වය දරනු ලැබේ.
- E - 1789 න් පසුව පිහිටුවන ලද වඩාත් ම සාර්ථක ආණ්ඩුකුමය ලෙස සැලකේ.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

21. ඉන්දියාවේ සන්ධීය ආණ්ඩුකුමය:
- A - 1950 දී ස්ථාපිත කළ ව්‍යවස්ථාව යටතේ හඳුන්වා දුන්නේ ය.
 B - අර්ධ සන්ධීය ක්‍රමයක් ලෙස සැලකේ.
 C - ද්වීත්ව පුරවැසිභාවය මත ගොඩනගා ඇත.
 D - මධ්‍යම ආණ්ඩුවකින් සහ ප්‍රාන්ත ආණ්ඩු විසින්වයකින් සමන්විත වේ.
 E - බලවත් මධ්‍යම ආණ්ඩුවක් සහ දුරවල ප්‍රාන්ත ආණ්ඩු යන පදනම මත ගොඩනගා ඇත.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
22. ස්විචර්ලන්ක සන්ධීය ආණ්ඩුකුමයේ සන්ධීය සහාව:
- A - සමාන බලුති මණ්ඩල දෙකකින් සමන්විත වේ.
 B - මණ්ඩල දෙක එකට රැස්වන විට එක්සත් සන්ධීය සහාව ලෙස හැඳින්වේ.
 C - සන්ධීය ආණ්ඩු ක්‍රමයේ උත්තරීතර නීති සම්පාදනය කරන්නා වේ.
 D - සන්ධීය කුතුසිලය, ව්‍යාන්සලරවරයා සහ සන්ධීය විනිශ්චයකරුවන් පත්කිරීමේ වගකීම දරනු ලැබේ.
 E - කුන්ටන් මගින් වනු ආකාරයෙන් පත් කරන නියෝජිතකින්ගේ සමන්විත වේ.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
23. අන්තර්ජාතික දේශපාලනය:
- A - අන්තර්ජාතික සමාජය කුළ රාජ්‍යයන් විසින් කරන බල අරගලය වේ.
 B - රාජ්‍යයන්ගේ ජාතික ආභාවන් වර්ධනය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම අරමුණ වේ.
 C - ජන්දාය විභා උණ්ඩයෙන් කොරන අරගලයක් වේ.
 D - මහා බලවත්තුන් අතර කොරන්නා හූ බල අරගලය වේ.
 E - 'ආණ්ඩුවක් නොමැති දේශපාලනය' ලෙස ද හැඳින්වේ.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
24. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති:
- A - විශේෂිත ඉලක්ක සපුරා ගැනීම උදෙසා ආණ්ඩුව විසින් සැලසුම් කරන ප්‍රතිපත්ති වේ.
 B - ආණ්ඩුව කිරීමට හෝ නොකිරීමට අදහස් කරන දැනිරුපණය කරන ප්‍රතිපත්ති වේ.
 C - මැතිවරණ ජයග්‍රහණය කිරීම ඉලක්ක කොටගෙන දේශපාලන පක්ෂ ඉදිරිපත් කරන ප්‍රතිපත්ති වේ.
 D - ජනතා ප්‍රශ්න විසඳීම හෝ නැතිනම් අවම කිරීම ඉලක්ක කරගත් ප්‍රතිපත්ති වේ.
 E - ජනතා ඉල්ලීම්වලට ප්‍රතිවාර දැක්වීම සඳහා ආණ්ඩුව සැලසුම් කරන ප්‍රතිපත්ති වේ.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
25. සමාජ ගැටුම් ඇතිවීම කොරනි බලපාන හේතු කාරක වන්නේ :
- A - සමාජ පනති අතර බලය සහ සම්පත් අසමාන අපුරුණ් බෙදාහාම.
 B - මිනිසුන්ගේ සමාජ භැයිරීම කොරනි බලපාන සමාජ ආචාරයාම ගැන ඇති නොවැකගතතාවයන්
 C - තමන්ගේ ආභාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සමාජ පනති අතර පවතින අරගලය
 D - සමාජ බලය හා සම්පත් පාලනය කිරීම සඳහා සමාජ පනති අතර පවතින තරගකාරිත්වය
 E - තම මතය විරුද්ධ ක්‍රෙයා මත පතිත කිරීම සඳහා සමාජ ක්‍රෙයා විසින් සවිද්‍යානිකවම කරන උත්සහයන්
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
26. 1833 කෝල්බැක්-කුමරන් ප්‍රතිසංස්කරණවල මූලික අරමුණු වූයේ:
- A - ප්‍රජාතනත්ත්වාදී ආණ්ඩුකරණයේ වර්ධනයට දොර විවෘත කිරීම
 B - රටේ ආර්ථිකය වැඩිවසම් ක්‍රමයෙන් දෙනවාදායට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යටිකල පහසුකම් සැපයීම
 C - බුද්ධිගම රාජ්‍ය ආගම ලෙස ආරක්ෂා කිරීම හා ප්‍රවර්ධනය කිරීම
 D - රට එක්සත් රාජ්‍ය ක්‍රමයක් යටතට ගෙන එම
 E - සිවිල් සේවයට ඇතුළුවීමට ලාංකිකයින්ට ඉඩ සැපයීම මගින් ආණ්ඩුවේ වියදම් කඩා හැඳිම.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
27. 1833 කෝල්බැක්-කුමරන් ප්‍රතිසංස්කරණවල අයෙකුත් ප්‍රතිඵල සමහරක් වන්නේ:
- A - පොකාව එක්සත් රාජ්‍යයක් බවට පත් වීම
 B - වාර්ගික නියෝජනය හඳුන්වා දීම හේතුවෙන් ජන කොටස අතර වර්ගවාදය පැනිරීම
 C - ස්වයංපොති ග්‍රාමිය ආර්ථිකය විනාශ වීම
 D - වාණිජ වනු වගාව හඳුන්වා දීම හේතුවෙන් උඩිවල ප්‍රදේශවල ඇති වූ ඉඩම් ප්‍රශ්නය
 E - වාණිජ වනු වගාව සඳහා ඉන්දියා ග්‍රමය ආයත කිරීම හේතුවෙන් පැන නැගුණු ඉන්දියානු ග්‍රෑන්ඩ් ප්‍රශ්නය
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

- 28.** 1911 - 1924 කාලය තුළ ස්මියාට්ට නැංවූ ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ හේතුවෙන් ලංකාවේ ආණ්ඩුකරණය හා සම්බන්ධ ව ඇති වූ වැදගත් වෙනස්වීම් කිහිපයක් වන්නේ:
- A - ආණ්ඩුකාරවරයාගේ තත්ත්වය නාමලාතු විධායක මට්ටමට පහත දැමීම
 - B - මුදල් කාරක සහාව පිහිටු වීම
 - C - වැඩි කරන ලද බලය සමඟ ව්‍යවස්ථාදායක සහාවේ තිල තොලත් මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම
 - D - සිම්ත ජන්ද බලය හඳුන්වා දීම
 - E - මැතිවරණ දේශපාලනය මගින් ආණ්ඩුකරණයට ජනතාව සහාය වීම ආරම්භ වීම
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 29.** ම්‍රිතාන්‍ය පාලනය යටතේ ලංකාව තුළ ඇති වූ වැදගත් දේශපාලන, ආර්ථික හා සමාජීය වර්ධන කිහිපයක් වන්නේ:
- A - දේශීය ධනපති පංතිය නිශිවීම
 - B - වාමාංශික ව්‍යාපාරයේ වර්ධනය
 - C - දේශපාලනය කෙරෙහි උගත් මධ්‍යම පනත්තියේ බලපෑම ඉහළ යාම
 - D - වැඩිවසම් රුදුලයින්ගේ බලය සහ තත්ත්වය අනුතුමයෙන් පහත වැටීම
 - E - යටත්වීම්ක ආණ්ඩුවේ සහාය සහිත ව පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය යලි නැඟී ජ්‍රීම
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 30.** ලංකාවේ ජාතික ව්‍යාපාරය:
- A - පුරුෂ් ජනතා ව්‍යාපාරයක් විය.
 - B - ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපාරයක් විය.
 - C - ඉන්දියානු ජාතික ව්‍යාපාරය මෙන් බලවන් එකක් තොවී ය.
 - D - බට්ටිරකරණය වූ සමාජ පුහුන් විසින් මෙහෙය වූ ව්‍යාපාරයක් විය.
 - E - ලාංකිකයින්ට වඩාත් වගකීම් සහිත ආණ්ඩු සුමයක් ලබා ගැනීම උදෙසා මෙහෙය වූ ව්‍යාපාරයක් විය.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 31.** 1931 බොනමෝර් ආණ්ඩුනුම ව්‍යවස්ථාව:
- A - විධායක කාර්යයන් කිරීම සඳහා ආණ්ඩුකාරවරයා, අමාත්‍ය මණ්ඩලය සහ විධායක කාරකසහා සහිත යාන්ත්‍රණය හඳුන්වා දුන්නේ ය.
 - B - ආණ්ඩුකාරවරයාගේ තත්ත්වය නාමික විධායක මට්ටමට පහත දැමී ය.
 - C - අමාත්‍ය මණ්ඩලය වාර්ෂික අයවැය සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සහාවට වගකීමට යටත් කළේ ය.
 - D - ඇතැම් කොන්දේසීවලට යටත්ව අවුරුදු 210 වැඩි සියලු දෙනාට ජන්ද බලය පුදානය කළේ ය.
 - E - ව්‍යවස්ථාදායක හා විධායක කාර්යයන් දෙක ම පැවරුණු රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සහාව නම්ත් හැඳින්වූ නියෝජන සහාවක් පිහිටුවීය.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 32.** 1931 බොනමෝර් ආණ්ඩුනුමයේ රාජ්‍ය නිලධාරීන් තිදෙනා:
- A - නිල බලයෙන් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සහාවේ සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකත්වය කිම් වූ යටත්වීම්ක ආණ්ඩුවේ නියෝජනයින් විය.
 - B - රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සහාවට සාමූහික ව වගකීමට යටත් කළේ ය.
 - C - ලාංකික අමාත්‍යවරුන්ට උපදෙස් දෙන්නාන් ලෙස ස්මියා කරනු ඇතැයි අභේක්ෂා කළේ ය.
 - D - ආණ්ඩුකාරවරයා සමඟ එක්ව වෙනම විධායක මණ්ඩලයක් ලෙස ස්මියා කරන ආකාරය දැකිය හැකි විය.
 - E - ව්‍යවස්ථාවේ "මුර බල්ලන" ලෙස හඳුනාගුණ ලැබේ ය.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 33.** 1948 සේල්බරි ආණ්ඩුනුම ව්‍යවස්ථාව:
- A - ම්‍රිතාන්‍ය පාලකයින් විසින් තිද්දහස සමඟ පුදානය කළ නිදහස් ලංකාවේ පුරුම ව්‍යවස්ථාව විය.
 - B - සමාන බලාත් මණ්ඩල දෙකක් සහිත ව්‍යවස්ථාදායක සහාවක් සැපැපුවේ ය.
 - C - 1944 ඉදිරිපත් කළ අමාත්‍ය මණ්ඩල කෙටුවුම්පත මත මූලික වගයෙන් පදනම් විය.
 - D - සුළු ජන කොටස්වල අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම කෙරෙහි විශේෂ අවධාය යොමු කළේ ය.
 - E - 1972 පළමු ජනරජ ආණ්ඩුනුම ව්‍යවස්ථාව ස්ථාපිත කිරීම්ත සමඟ අභේක් විය.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 34.** 1948 සේල්බරි ආණ්ඩුනුම ව්‍යවස්ථාව:
- A - ම්‍රිතාන්‍ය වෙස්ට්මින්ස්ටර් ආණ්ඩුනුම ආකෘතියට සමාන ආණ්ඩුනුමයක් පුදානය කළේ ය.
 - B - සමාන විධායකය නම්ත් හැඳින්වූ කැළීනට මණ්ඩලයට විධායක බලනා පැවරී ය.
 - C - සිම්ත ව්‍යවස්ථාදායක බලයක් සහිත පාර්ලිමේන්තුව නම්ත් හැඳින්වූ ව්‍යවස්ථාදායක සහාවක් පිහිටු විය.
 - D - සුළු ජන කොටස්වල අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා විශේෂ ආරක්ෂණ විධිවිධාන සැපැපුවේ ය.
 - E - අගමැතිවරයා විසින් පත්කළ නාමික විධායක තහනතුරක් හඳුන්වා දුන්නේ ය.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

35. 1972 පළමු ජනරජ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව:

- A - මහා ලිඛානය සමග පැවති සියලු ව්‍යවස්ථා සම්බන්ධතා අත්හැරීමේ සන්ධිස්ථානය සනිටුහන් කළේ ය.
- B - ලංකාවේ නිල නාමය 'ශ්‍රී ලංකාව' ලෙස වෙනස් කළේ ය.
- C - සෝලෝඩර් ආණ්ඩුකුමය යටතේ හිඳාන්මක වූ කැඩිනටි කුමය තවදුරටත් ප්‍රවත්වාගෙන ගියේ ය.
- D - රට කුල ජීවත් වූ සියලු ම ඉන්දියානු උච්චිසින්ට පුරවැකිකම ප්‍රධානය කළේ ය.
- E - අධිකරණ සේවය හා සිවිල් සේවය දේශපාලන විධායකය යටතට පත් කළේ ය.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

- අංක 36 සිට 40 තෙක් ඇති ප්‍රශ්න සඳහා ඒ ඒ මාත්‍යකාවට අදාළ ව ප්‍රකාශ පහක් සහය ඇතුළු නිස් ප්‍රකාශ ගතරත් සාම්දා වේ. සාම්දා ප්‍රකාශ කාණ්ඩය තෝර්න්හ.

36. 1972 ව්‍යවස්ථාව යටතේ පිහිටුවන ලද ජාතික රාජ්‍ය සභාව:

- A - සෝලෝඩර් ව්‍යවස්ථාව යටතේ නිඩු ව්‍යවස්ථාදායකයට සමාන විය.
- B - ජන්දයන් හා නාමකරණයෙන් තෝර් පත් වූ මන්ත්‍රීවරු දෙවරයෙන් ම සමන්විත විය.
- C - පාර්ලිමේන්තු ස්වාධීපති න්‍යාය මත ස්ථාපිත කළ ආයතනයක් විය.
- D - යටත් පිරිසෙසින් මාසයකට වරක්වන් සැසිවාර පැවැත්විය යුතු විය.
- E - ජනාධිපති නාමන් හැඳුන් වූ නාමවානු විධායකය මූල්‍යන දැරී ය.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

37. 1978 දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ස්ථාපිත කළ ආණ්ඩුකුමය:

- A - ජනාධිපති ආණ්ඩුකුමයට ආවරණය වූ රාජ්‍යාණ්ඩු පාලන කුමයක් ය.
- B - ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලෙස තෝරා ගන්නා ජනාධිපතිවරයුගෙන් ආවරණය වූ ඒකාධිපති කුමයක් ය.
- C - ප්‍රජා ජනාධිපති කුමයට සමාන ව යන දෙමුනුන් විධායක කුමයක් ය.
- D - ඇමෙරිකානු ජනාධිපති කුමයට සමාන ජනාධිපති කුමයක් ය.
- E - ජනාධිපතිවරයුගු විසින් විධායකයේ නායකත්වය දරන පාර්ලිමේන්තු ආණ්ඩුකුමයක් ය.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

38. 1978 මුල් ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාව යටතේ පිහිටුවන ලද පාර්ලිමේන්තුව:

- A - පාර්ලිමේන්තු ස්වාධීපති මූලධර්මය මත ගොඩනගා ඇත.
- B - සමන්විත වන්නේ ජනතාව විසින් තෝරා පත්කරන නියෝජිතයින්ගෙන් පමණි.
- C - වසර පහක නිල කාලයක් සඳහා තෝරා පත්ක්වන ඒක මණ්ඩල ව්‍යවස්ථාදායකයක් වේ.
- D - අගමැතිවරයාගේ උපදෙස් මත ජනාධිපතිවරයාට විසුරුවා හැරිය හැක.
- E - නිශ්චි සම්පාදනය සම්බන්ධයෙන් පුරුණ ව්‍යවස්ථාදායක බලයක් හිමි කරගෙන නැතු.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

39. 1978 ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ 19 වන සංගේධිනය යටතේ පිහිටුවන ලද ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා සභාවේ කාර්ය වන්නේ:

- A - උසස් රාජ්‍ය නිලධාරීන් පත්කිරීම සම්බන්ධයෙන් ජනාධිපතිව හා කුඩානාට් මණ්ඩලයට සහය වීම
- B - යහපාලන ආණ්ඩුකරණය හා සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳ ව කටයුතු කිරීමට ජනාධිපතිව සහය වීම
- C - සමහර ස්වාධීන කොමිෂන් සභාවලට පත්කිරීම කිරීම සඳහා ජනාධිපතිව නිරදේශ සැපයීම
- D - රාජ්‍ය සේවකයින්ගේ වංචා සහ දූෂණ සම්බන්ධයෙන් හිඳා කිරීමට ජනාධිපතිව සහය වීම
- E - අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරුන් පත්කිරීම සඳහා ජනාධිපතිව සහය වීම

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

40. 1978 ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ අන්තර්ගත මූලික අයිතිවාසිකම්:

- A - මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනයෙද සඳහන් අයිතිවාසිකම්වලට කිසියේත් ම සමාන නැතු.
- B - සැක්ති විදිය හැකිකේ පුරවැසියන්ට පමණි.
- C - අධිකරණ විනිශ්චයකට යොමු කළ හැකිකේ උදේශනය වීම විධායක කුයාවක් මගින් සිදු වුවහොත් පමණි.
- D - ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රකාශන මහජන ස්වාධීපතික්වෙයේ නොවිදිය හැකි කොටසක් වේ.
- E - රාජ්‍ය සහ අධිකරණය අතර ගැහුම ඇතිවීම කෙරෙහි බලපා ඇති ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය ලෙස සැලකේ.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

- අංක 41 සිට 50 දක්වා ඇති ප්‍රශ්න සඳහා ඒ ඒ ප්‍රශ්නයේ මාත්‍රකාවට අදාළ ව ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒවායින් නිවැරදි වන්නේ හතරක් පමණි. නිවැරදි ප්‍රකාශ කාණ්ඩය තොරත්ත්.
- 41.** 1978 ආණුවුතුම ව්‍යවස්ථාවට කරන ලද 19 වන සංයෝධනය යටතේ:
- A - ජනාධිපතිගේ දුර කාලය වසර 6 සිට 5 දක්වා අඩු කළේ ය.
B - ජනාධිපති දුර අලේපක්කීන්ගේ අවම වයස් සීමාව අවශ්‍ය 30 සිට 35 දක්වා වැඩි කළේ ය.
C - එක් පුද්ගලයකුට ජනාධිපති දුරය දැඟැන් දෙවනාවක් පමණි යන කොන්දේසිය නැවත පැනවී ය.
D - පාර්ලිමේන්තුව විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන පනත් කෙටුවුම්පත් ජනමත විවාරණයට තැබූමේ ජනාධිපති සතු බලය වෙනස් නොකළේ ය.
E - ආණුවුතුම ව්‍යවස්ථාවට ගුරු කරමින් එය පිළිපදින බවට සහතික වීම ජනාධිපතිවරයාගේ වගකීමක් බවට පත් කළේ ය.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 42.** ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ වන්නේ:
- A - ප්‍රධාන පක්ෂ දෙකකින් හා කුඩා පක්ෂ රාජීයකින් යුත් බහු පක්ෂ ක්‍රමයක පැවැත්ම
B - ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ දෙක විසින් පක්ෂ ක්‍රමය අසිඛවනය කිරීම
C - ප්‍රධාන පක්ෂ දෙක වටා එක්ස්ස් මුද්‍රා පක්ෂ පදනම් කරගෙන ගොඩනැගුන ද්‍රව්‍යභාග පක්ෂ ක්‍රමය
D - වාර්ෂික පදනම මත පක්ෂ පිහිටුවීමේ ප්‍රව්‍යතාව ඉහළ යාම
E - දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමයේ තුන්වන බලවේගය ලෙස පැරණි වම යළි තිස් එසවීම
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 43.** 1978 ව්‍යවස්ථාව යටතේ හඳුන්වා දුන් සමානුපාතික තීයෝජන ක්‍රමය:
- A - බහු මන්ත්‍රී දිස්ත්‍රික්ක කොට්ඨාස ක්‍රමය පදනම් කරගෙන ක්‍රියාත්මක වේ.
B - මැනීවරණයක දී එක් ජන්දායකයකුට මොප තුනක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අවස්ථාව හිමි වේ.
C - ද්‍රව්‍යක්ෂ ක්‍රමයක් වර්ධනය වීම කෙරෙහි අනුබලය සැපයේ.
D - පක්ෂ නායකත්වයේ කතිපයාධිකාරී බලය වර්ධනය වීම කෙරෙහි දායකත්වය සැපයේ.
E - පාර්ලිමේන්තුවේ තුළ 2/3 බහුතරයක් හිමිකර ගැනීමට කිහිපි පක්ෂයකට පහසුකම් නොසැපයේ.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 44.** ශ්‍රී ලංකාවේ පලාත් සභා:
- A - පිහිටුවා තිබෙන්නේ රටේ මූලික තීමියෙන්.
B - හඳුන්වා දුන්නේ රටේ වාර්ෂික ප්‍රශ්නයට දේශපාලන විසඳුමක් ලෙස ය.
C - ප්‍රයුත්ති සැදීමේ බලය තුක්කි වේ.
D - පිහිටුවා ඇත්තේ දිස්ත්‍රික්කයකට එකක් වන පරිදි ය.
E - පිහිටුවේ 1978 ආණුවුතුම ව්‍යවස්ථාවට කරන ලද 13 වන සංයෝධනය මගිනි.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 45.** එක්සත් ජාතියෙන් සංවිධානය:
- A - වර්තමාන ලේකය ක්‍රුළ පවතින විශාල ම අන්තර් රාජ්‍ය සංවිධානය වේ.
B - මහ බලවතුන් පස්දෙනාගෙන් සැදුම්ලත් කමිටුවක් මගින් පාලනය කෙරේ.
C - ප්‍රධාන ආයතන හයකින් සමන්විත වේ.
D - ලේක සාමය හා සුරක්ෂිතකාව පවත්වා ගෙනයාමේ වගකීම දරන ප්‍රධාන අන්තර්ජාතික රාජ්‍ය සංවිධානය වේ.
E - ක්‍රියා කරන්නේ සාමාජික රාජ්‍යයන්ගේ අභ්‍යන්තර කටයුතුවලට මැදිහත් නොවීමේ ප්‍රතිපත්තිය මත ය.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 46.** එක්සත් ජාතියෙන් සංවිධානයේ මානව හිමිකම් කැවුන්සිලය:
- A - 2006 වර්ෂයේ මහා මණ්ඩලය විසින් පිහිටුවන ලදී.
B - පමණ්විත වන්නේ මහා මණ්ඩලය විසින් පත් කරන සාමාජිකයින් 47 දෙනෙකුගෙනි.
C - සැම ආකාරයක ම මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ හා ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීම පැවරි ඇත.
D - මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශාලුබද්ධ ප්‍රශ්න හා තත්ත්වයන් අවශ්‍ය පුරාම සාකච්ඡා කිරීමේ බලය සහිත වේ.
E - තම කාර්ය සම්බන්ධයෙන් මහලේකම්වරයාට වගකීමට බැඳී සිටී.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE
- 47.** කළුලීය සහයෝගිතාව සඳහා වූ දකුණු ආයියාතික සංවිධානය:
- A - රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයේ වේ.
B - දකුණු ආයියාතික රාජ්‍යයන් අවකින් සමන්විත වේ.
C - කළුලීය ආර්ථික හා සාමාජික සහයෝගිතාව වර්ධනය කිරීම ගැන සැලකිලුම් වේ.
D - පිහිටුවා තිබෙන්නේ 1985 බිජා ප්‍රකාශනයේ අන්තර්ගත මූලධර්ම පදනම් කරගෙන ය.
E - අන්තර්ජාතික සාමාජයේ ප්‍රයිද්ධියට පත්ව ඇත්තේ 'දුෂ්පතුන්ගේ සාමාජය' ලෙස ය.
- (1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

[අවවකි පිටුව බලන්න]

48. පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය:

- A - ව්‍යවස්ථාවක් පදනම් කරගෙන පිහිටුවා නැති එකම රාජ්‍ය සංවිධානය වේ.
- B - වර්තමානයේ සම්බන්ධ වන්නේ සාමාජිකයින් 53 දෙනෙකුගෙනි.
- C - මහලේකම්පිටරයාගේ තායැකත්වය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.
- D - ක්‍රියාත්මක වන්නේ සාමාජික රාජ්‍යයන්ගේ අන්තර් ආණ්ඩු එකතා මත ය.
- E - සම්බන්ධ වන්නේ සර්වාධිසි රාජ්‍යයන්ගෙන් වහා අතර ඒවායින් බූෂ්තරය පැරණි ක්‍රියානු යටත්වීම් වේ.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

49. අන්තර්ජාතික ක්ෂේමා ආයතනය:

- A - 1961 වර්ෂයේදී පිහිටු රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් වේ.
- B - 'ලෝකයේ සියලු දෙනාට ම මානව අධිකින්' යන තේමාව ප්‍රවාරණය කිරීමේ යෙදී සිටින ව්‍යාපාරයක් වේ.
- C - පුද් සිරකරුවන්ගේ සූජසාධනය ගැන අවධානය දැන්වන අන්තර් රාජ්‍ය සංවිධානයක් වේ.
- D - ජාත්‍යන්තර සමාජය තුළ පොදුවේ හඳුන්වන්නේ 'AMNESTY' හෝ 'AI' ලෙස ය.
- E - නීති උපදෙස්, මාධ්‍ය අවධානය, මානව හිමිකම් පිළිබඳ ව ප්‍රවාරණය හා පර්යේෂණ පැවැත්වීම යන ක්ෂේමා හා සම්බන්ධ ව ක්‍රියාත්මක වේ.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

50. අන්තර්ජාතික රඛ කුරුස කමිටුව:

- A - ස්වේච්ඡරුන්තකයේ තීතිවා තගරය මූලස්ථානය කරගෙන ක්‍රියාත්මක වන මානව දායාචාරු සංවිධානයක් වේ.
- B - අන්තර්ජාතික මානව හිතවාදී නීතිය වර්ධනය කිරීම හා බැඳී සිටින පුදාන අන්තර්ජාතික සංවිධානය වේ.
- C - ක්‍රියාත්මක වන්නේ මානව හිතවාදය, අපක්ෂපාතිභාවය, ස්වාධීනත්වය, ස්වේච්ඡරුන්මකභාවය, විශ්වියහාවය යන මූලධර්ම පදනම් කරගෙන ය.
- D - පුදාන වශයෙන් සැලකිලිමත් වන්නේ සන්නද්ධ ගැටුම්වල දී පිහිටුවට පත්වන අයට සහන සැලකීම ගැන ය.
- E - එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රවාල් අනුබද්ධිත ආයතනයක් වේ.

(1) ABCD (2) BCDE (3) ABDE (4) ACDE (5) ABCE

* * *

agaram.lk

4. පහත දැක්වෙන පළමු ප්‍රකාශය මගින් විස්තර කෙරෙන සමාජ සංචිතය සහ දෙවන ප්‍රකාශය මගින් විස්තර කෙරෙන දේශපාලන සංචිතය පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
- (i) “එය ගොඩිනැගි තිබෙන්නේ පොදු වාර්ශිකත්වයකින්, පොදු ආගමකින්, පොදු වාසස්ථානයකින්, පොදු හාඳාවකින්, පොදු එතිහාසික සම්පූදායන්ගෙන්, පොදු ආගාමන්ගෙන්, පොදු පාලනයකින් සහ තුනෝලිය එක්සත්ජාවයෙනි.”
- (ii) “එය තුමිය, ජනගහනය, ආණ්ඩුව සහ ස්වයුධීපතිත්වය යන අත්‍යවශ්‍ය සාධක හතුරෙන් සමන්විත වේ. එම සාධක හතර පවතින විට එහි පැවැත්ම සිදු වේ.”
- (1)
- (2)
5. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ දෙකක් අවධාරණය කරන දේශපාලන දාරුණිකයින් දෙදෙනා පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
- (i) “දේශපාලන හා සමාජ වින්තන ඉතිහාසයේ ප්‍රථම විද්‍යානවාදී දේශපාලන දාරුණිකයා”
- (ii) “දේශපාලන හා සමාජ වින්තන ඉතිහාසයේ ප්‍රථම යථාර්ථවාදී දේශපාලන දාරුණිකයා”
- (1)
- (2)
6. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ දෙකක් විස්තර කරන්නේ අන්තර් සම්බන්ධතාවන් සහිත විෂය දෙකක් විෂය කරුණු වේ. ඒවා හඳුනාගෙන පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
- (i) “එය දේශපාලන විද්‍යාවේ විෂයීගත කරුණක් වේ. එය සම්පාදනය කරන්නේ සහ බලාත්මක කරන්නේ රාජ්‍ය විසිනි. එය කඩ්ටිරීම වරදක් වන අතර දැඩුවමට යටත් විය තුළ. එය විශ්වීය වන අතර සියලු ම දෙනා කෙරෙහි යෙදවේ. එය පැහැදිලි මෙන් ම නිශ්චිත වේ. එය සැලකිලුම් වන්නේ මිනිසාගේ බාහිර ක්‍රියාවන් ගැන පමණි.”
- (ii) “එය සඳාවාර විද්‍යාවේ විෂයීගත කරුණක් වේ. එය ක්‍රියාවට නැංවෙන්නේ මිනිසුන්ගේ හඳුය සාක්ෂිය මගින් වන නිශා එය තීරණය වන්නේ ද මිනිසුන්ගේ හඳුය සාක්ෂිය මගිනි. එමගින් මිනිසුන්ගේ සිතුම් පැකුම් මෙන් ම ක්‍රියාවන් ද අන්තර්ගත සමස්ත ජීවිතය ම නිරුපණය වේ. එමගින් ජීවිතයේ අභ්‍යන්තර මෙන් ම බාහිර ක්‍රියාවන් ද නිරුපණය වේ. එය කඩ්ටිරීම නිශ්චිත වරදක් නොවන බැවින් හෝති දැඩුවමකට යටත් විමක් ද සිදු නොවේ.”
- (1)
- (2)
7. පහත දැක්වෙන අර්ථකරන දෙකක් නිරුපණය වන ආණ්ඩුවම දෙක පිළිවෙළින් දක්වන්න.
- (i) “එය පාලන ක්‍රමයක් ලෙස අර්ථකරනය කර ඇති අතර, එම ක්‍රමය කුළු රාජ්‍යයේ කැමුත්ත පනතාවගේ සාපු සහභාගිත්වය හරහා ප්‍රකාශ වේ.”
- (ii) “එය ආණ්ඩුවමයක් වන අතර, එය පැන නගින්නේ නිශ්චිත සර්වාධීපති වන ජන්දායකයින් සාපුව ම ආණ්ඩුවම යාන්ත්‍රණයේ නායකත්වය ගෙන ක්‍රියා කරනවා වෙනුවට තමන් නියෝජනය කරමින් තමන් වෙනුවෙන් ක්‍රියා කිරීමට බාරිතාව සහිත ආණ්ඩුකරණ ආයතනයක් හෝ ආයතන පිහිටුවීම පමණ ය.”
- (1)
- (2)
8. පහතින් දක්වා ඇත්තේ ආණ්ඩුවේ කාරුය ක්‍රියාවට නැංවීම සහ රාජ්‍ය බලයේ ස්වභාවය පිළිබඳ ව දේශපාලන න්‍යායන් දෙකක් මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති අර්ථකරනයන් ය. එම න්‍යාය දෙක හඳුනාගෙන ඒවා පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
- (i) “මෙම න්‍යාය මගින් දැක්වන්නේ ව්‍යවස්ථාදායක, විධායක සහ අධිකරණ යන ආණ්ඩුවේ කාරුයයන් තුන එකිනෙකට වෙනස් පුද්ගලයින්ගෙන් සමන්විත ආයතන තුනක් මගින් ක්‍රියාවට නැංවීම විෂය ප්‍රථම පමණක් ඒ ආයතනයේ කාරුය සීමාවිය යුතු බවත්, ඒ ඒ ආයතනය තම විෂය ක්ෂේත්‍රය තුළ නිදහස් හා උත්තරීතර විය යුතු බවත් ය.”
- (ii) “එය නිශ්චිත සීමා නොවූ පුරවැසියන් හා යටත්වැසියන් කෙරෙහි යෙදවීය හැකි රාජ්‍යයේ උත්තරීතර බලය වේ. එය එකීය, අසභාය, උත්තරීතර, බෙදිය නොහැකි, පැවරිය නොහැකි සහ ස්ථාවර දෙයක් වේ. එය අවසාන අධිකාරී බලය වන අතර අභ්‍යන්තර හා බාහිර වශයෙන් දෙයාකාර වේ.
- (1)
- (2)

- 9.** පහතින් දක්වා ඇත්තේ එකිනෙකට වෙනස් ආණ්ඩුම දෙකක විධායක-ව්‍යවස්ථාදායක සම්බන්ධතාවන්හි ස්වරුපයයි. එම ආණ්ඩුම දෙක හඳුනාගෙන ඒවා පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
 (i) "විධායකය හා ව්‍යවස්ථාදායකය වෙන් වෙන් ව තෝරා පත් කරන අතර, ඒවාට ව්‍යවස්ථාව මගින් ම ස්වාධීන කාර්ය ක්ෂේත්‍රයක් පවතා ඇත. විධායක හා ව්‍යවස්ථාදායක අංශයන්හි පුද්ගලයින් නිල වශයෙන් වෙන් කර ඇත. විධායකය ව්‍යවස්ථාදායකයට වගකීමට බැඳී නැති අතර අනි විශේෂ හිඳුවාමයක් වූ දෙපාර්තමේන්තුවින් තොරව විධායකය තනතුරින් ඉවත් කළ නොහැක."
 (ii) "විධායකය හා සත්‍ය යෙදුවෙන් කොටස දෙකකින් යුත්ත වන අතර සත්‍ය විධායකය සම්බන්ධිත වන්නේ ව්‍යවස්ථාදායකය නියෝජනය කරන දේපාලන පක්ෂවල ගණනීය මත ඒවායින් තෝරාගත් පුද්ගලයින්ගෙනි. එඟුවෙන් වෙන ම තෙරේපත් වූ විධායකයක් නොමැතු. සත්‍ය විධායකය, ව්‍යවස්ථාදායකයෙන් තෝරාපත් කර ගැනීම සේතුවෙන් එය ව්‍යවස්ථාදායකයට වගකීමට බැඳී සිටී. මේ අනුව විධායකය-ව්‍යවස්ථාදායකයේ විශ්වාසය මත රඳා පවතින අතර එම විශ්වාසය නැති වී හිය විට විධායකය නිලයෙන් ඉවත් කළ හැක."
 (1)
 (2)
- 10.** පහතින් දක්වා ඇත්තේ සාපු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හිඳුවට නැංවීම සඳහා හාවිතයට ගැනෙන විධුම දෙකකි. ඒවා පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
 (i) "පනත් කෙටුවුම්පත් නීති ලෙස බලාත්මක කිරීමට ප්‍රථමයෙන් ජනතාවගේ තීන්දුව උඩා ගැනීම සඳහා හාවිතයට ගැනෙන ජනතා මතය විමසීමේ උපකරණයක් වේ. ඒ අනුව ව්‍යවස්ථාදායකය සම්මත කරන පනත්, නීති බවට පත්වන්නේ ජන්දායකයින්ගෙන් බහුතරය අනුමත කරන්නේ නම් පමණි."
 (ii) "තේරී පත්වුන නියෝජිතයෙකු තමන්ට දී ඇති ජනවරම කඩකල විටක එම නියෝජිතයා තනතුරින් ඉවත් කිරීමට ගොදා ගැනෙන තවත් උපකරණයක් වේ. මේ සංඛ්‍යාතයෙන් ඉදිරිපත් කරන පෙන්සමක් සඳහා ජන්ද කොට්ඨාගයේ ජන්දායකයින්ගෙන් බහුතරය අනුමත කරන්නේ නම් නියෝජිතයා තනතුරින් ඉවත් කළ හැක."
 (1)
 (2)
- 11.** (i) ලංකාව එකසන් රාජ්‍යයක් බවට පත් කළේ කුමන ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණය මගින් ද?
 (ii) ශ්‍රී ලංකාව එකිය රාජ්‍යයක් ලෙස ප්‍රථමවරට ප්‍රකාශයට පත් කළේ කුමන ආණ්ඩුම ව්‍යවස්ථාව මගින් ද?
 (1)
 (2)
- 12.** (i) නිදහසට පෙර ලංකාවට බ්‍රේතානෘෂ යටත්වීමේ පාලකයින් විසින් හඳුන්වා දුන් අවසාන ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණය කුමක් ද?
 (ii) එම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණය මගින් ලංකාවට හඳුන්වා දුන් ආණ්ඩුමය කුමක් ද?
 (1)
 (2)
- 13.** (i) සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව යටතේ සෙනෙට් මණ්ඩලයට වෙන් කළ යුතු යැයි සැලකුණු අවම අමාත්‍ය දුර සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?
 (ii) සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාවෙන් සෙනෙට් මණ්ඩලයට දිය යුතු යැයි නියම කළ අනිවාර්ය ඇමති දුරය කුමක් ද?
 (1)
 (2)
- 14.** නාමික විධායක තනතුර පවත්වාගෙන ගිය නිදහස් ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුම ව්‍යවස්ථා දෙක නම් කරන්න.
 (1)
 (2)

15. (i) ආණ්ඩුවුම ව්‍යවස්ථා කටයුතු පිළිබඳ ව ශ්‍රී යා කිරීම සඳහා පූර්ව අධිකරණ විවරණ බලය සහිත වෙනම අධිකරණයක් සේවා පිත කළ ආණ්ඩුවුම ව්‍යවස්ථාව නම් කරන්න.
- (ii) පූර්ව අධිකරණ විවරණ බලය ග්‍රෑෂ්ට්‍යාධිකරණයට පවරා දුන් ආණ්ඩුවුම ව්‍යවස්ථාව නම් කරන්න.
- (1)
- (2)
16. 19 වන ආණ්ඩුවුම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යටතේ:
- (i) ජනාධිපතිගේ නිල කාලය සහ
- (ii) එක් ප්‍රාගලයෙනුට එම තිලය දැරිය හැකි වාර ගණන සම්බන්ධයෙන් ඇති කළ වෙනස්කම් මොනවාද?
- (1)
- (2)
17. (i) 19 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට අනුව පාර්ලිමේන්තුවේ නිල කාලය පිළිබඳව ඇති කළ වෙනස කුමක් ද?
- (ii) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැරීම සම්බන්ධයෙන් 19 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් දැමු සිමාව කුමක් ද?
- (1)
- (2)
18. (i) 1978 ව්‍යවස්ථාව මගින් මූලික අයිතිවාසිකම් කඩකිරීම පිළිබඳ කරුණු විනිශ්චය කිරීම සඳහා අධිකරණ බලය පවරා ඇති අධිකරණය කුමක් ද?
- (ii) 1978 ව්‍යවස්ථාව මගින් රිටි ආදා තිබුන් කිරීමේ අධිකරණ බලය පවරා ඇති අධිකරණය කුමක් ද?
- (1)
- (2)
19. (i) එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ප්‍රධාන ආයතන ගණන සඳහන් කරන්න.
- (ii) සියලු ම ආකාර මානව හිමිකම් හා සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳව ශ්‍රී යා කරනා, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ආයතනය නම් කරන්න.
- (1)
- (2)
20. (i) කලාපීය සහයෝගීතාව සඳහා වූ දකුණු ආයිතික සංවිධානයේ (SAARC) සාමාජිකත්වය ලබාගත් අවසාන රාජ්‍යය නම් කරන්න.
- (ii) කලාපීය සහයෝගීතාව සඳහා වූ දකුණු ආයිතික සංවිධානයේ තීරණ ගැනීමේ ඉහළ ම ආයතනය නම් කරන්න.
- (1)
- (2)

* *

7. පහත දැක්වෙන ඒවායින් මිනැම දෙකක් විස්තර කරන්න.
- (i) ආණ්ඩුකරණය කුළ ආණ්ඩුනුම ව්‍යවස්ථා සහායේ කාර්යාලය
 - (ii) මානව හිමිකම් කට්ටලම සම්බන්ධයෙන් ස්ථාන්මක වීම සඳහා 1978 ව්‍යවස්ථාව යටතේ ගොඩනැගු යාන්ත්‍රණය
 - (iii) රාජ්‍ය සේවයේ අල්ලස් හා දූෂණය මරදනය කිරීම සඳහා වර්තමාන ආණ්ඩුව ගෙන ඇති පියවර
 - (iv) අධිකරණයේ ස්ථාධිනත්වය පවත්වා ගොඩනැගු සඳහා 1978 ව්‍යවස්ථාව මගින් සපයා ඇති ආරක්ෂණ විධිවිධාන
- (ලකුණු $10 \times 2 = 20$ පි.)
8. පහත දැක්වෙන ඒවායින් මිනැම දෙකක් පිළිබඳ ව අදහස් දක්වන්න.
- (i) එක්සත් ජාතියේ පාවිධානයේ මහලේකම්වරයාගේ කාර්යාලය
 - (ii) අන්තර්ජාතික මානව හිතවාදී තීතිය වර්ධනය කිරීමෙහිලා අන්තර්ජාතික රඛ කුරුස කම්ටුවේ කාර්යාලය
 - (iii) මානව අධිකිවායිකම් ආරක්ෂා කිරීම හා ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ ව අන්තර්ජාතික ක්ෂමතා ආයතනයේ කාර්යාලය
 - (iv) වර්තමාන ජාතික ආණ්ඩුව යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ප්‍රතිඵත්තියේ මූලික ලක්ෂණ
- (ලකුණු $10 \times 2 = 20$ පි.)

* * *

agaram.lk